

Tandvård för papperslösa

Rosengrenska stiftelsen

Bakgrund

Examensarbetet

Vad vi gör

Verksamhetens barndom

- Frivilliga tandläkare från folk- och privattandvården behandlade.
- *“Papperslös, men inte tandlös – En studie om behov av och tillgång till tandvård för papperslösa i Göteborgsområdet”*
- Har det förändrats sedan starten?
  - Idag behandlas många av patienterna på Odontologen som annars skulle ha gått till frivilliga ute på stan?

Regelverket

Enligt tandvårdslagen (1985:125 §6) gäller att "om någon som vistas i landstingskommunen utan att vara bosatt där behöver omedelbar tandvård, ska landstingskommunen erbjuda sådan tandvård"

- Undantag: [Skyldighet att erbjuda vård] "gäller dock inte utlänning som håller sig undan så att beslutet inte kan verkställas"

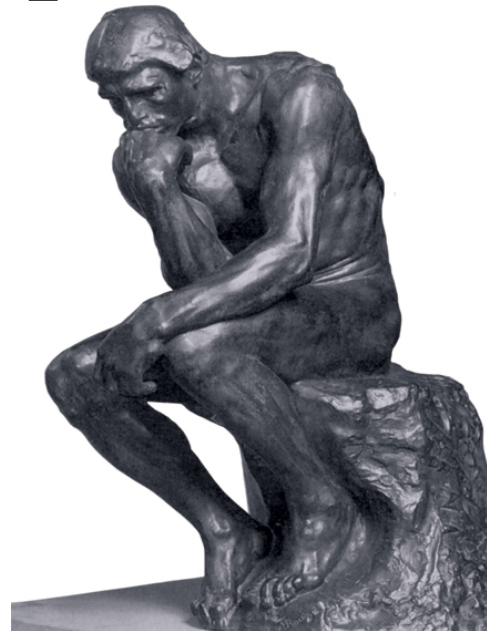
Vuxna papperslösa har rätt till tandvård och i Västra Götaland betalar man då 100% av kostnaden.

Vårdpersonalens uppgift är att ge vård, behandling, omvårdnad och rehabilitering

Patientens betalningsförmåga ska inte vara en förutsättning för att vårdpersonalen ska erbjuda patienten nödvändig vård och akut tandvård

Vårdpersonalens bedömningar ska utgå från patientens behov och grunda sig på vetenskap och beprövad erfarenhet

Patientens rättsliga status ska inte inverka på vårdpersonalens beslut att ge eller avstå från vård

*Gemensamt ställningstagande från
vårdprofessionerna.*

[http://www3.rosengrenska.org/
Varfor.htm](http://www3.rosengrenska.org/Varfor.htm)

Bakgrund

Examensarbetet

Vad vi gör

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Papperslös, men inte tandlös

- - En studie om behov av och
  - tillgång till tandvård för
- papperslösa i Göteborgsområdet
- Sofie Jansson, Petra Koch, Jennie Overmeer, Daniel Andersson
- Handledare: Catharina Hägglin ötdl odont dr, Sara Mros ST-tidl

Sahlgrenska akademien

Examensarbetet – Upplägg

- 4 tandläkarstudenter utförde en studie där man screenade patienter som sökte till Rosengrenska, assisterade vid behandlingar, intervjuade patienter för fallbeskrivningar. 54 patienter utgjorde grundmaterialet för studien.
- 54 patienter med medelålderna 37,7 år genomgick screeningen
- 96% hade sökt asyl och fått avslag
- De hade varit papperslösa i genomsnitt i 2 år
- 20% svarade att de hade någon form av sysselsättning eller försörjning

Examensarbetet – Resultat

- Majoriteten av patienterna hade tecken på dålig tandhälsa:
  - Patienterna hade i genomsnitt 22,2 tänder kvar, jämfört med i Jönköpingsstudien där patienterna hade i genomsnitt 26,1 tänder kvar.
  - 57% BoP (Bleeding on probing – tecken på inflammation som indikerar skada på tandfästet)
  - Plackindex var 60% jämfört med 20% i Jönköpingsstudien gjord på friska svenskar (dvs patienterna hade tre gånger så mycket beläggningar på tänderna vilket predisponerar tandsjukdom)

Bakgrund

Examensarbetet

Vad vi gör

Arbetsgång

Screening

Besvär ges behandling

Finns möjlighet till att
fixa ex proteser

Protes-rebasering vid screening

Vem behandlar?

- Verksamheten har växt
- Arbetet har dragit till sig många studenter, som assisterar vid behandlingarna.
- Bra tillfälle för studenter att lära sig

Vem behandlas?

- Patienterna är flyktingar från t ex Irak, Palestina, Afghanistan, Balkanområdet, som har fått avslag på sin asylansökan.
- Alla åldrar
- Rädsla och liten/ingen tandvårdsvana
- Långt framskridna skador på tänderna.
- Varierande behandling

Patient X

Hur drivs kliniken?

- För tillfället är det uppehåll i behandlingarna via odontologen
- Två mindre, privata kliniker i stan.
- Teamet – Tandläkare och tre studenter
- Begränsad arbetsyta
- Ökat behov

Mål...?

De punkter som Rosengrenska stiftelsen satte upp som mål när den startades 1998:

- Avskaffa oss själva – sjukvård borde inte behöva lita till ideella krafter.
- Sprida kunskap om flyktingars situation – specifika medicinska tillstånd och att det finns människor som hamnar utanför sjukvården.
- Att ge medicinsk hjälp till gömda flyktingar – när de inte vågar eller får tillgång till den vanliga vården.